

Trends arbeidsmigratie

Gemeente Oldebroek

Bestemmingsplan Buitengebied, Heidehoeksweg 7 e.o.

23 december 2016

Kenmerk 0269-06-N01

Projectnummer 0269-06



bureau voor ruimtelijke ordening en advies

fax: **033 462 41 15**

e-mail: **info@bu-ro.nl**

internet: **www.bu-ro.nl**

ir. W.F.F. Noom

ing. M.H. van den Bosch

ing. R. van Veen

Aan

Jaap Mulder

Van

Roel van Veen

Concept

1. Inleiding

buRO heeft opdracht voor de vervaardiging van het Bestemmingsplan Buitengebied, Heidehoeksweg 7 e.o. Op het westelijk deel van de camping, waar voornamelijk chalets staan, zijn al enkele jaren arbeidsmigranten woonachtig. Op basis van het vigerende bestemmingsplan is dat niet toegestaan. De gemeente Oldebroek wil voor bepaalde tijd meewerken aan de legalisatie van die huisvesting van arbeidsmigranten. Over de duur van die periode wordt momenteel nog discussie gevoerd. In deze notitie wordt ingegaan op de trend in de landelijke behoefte aan huisvesting van arbeidsmigranten op basis van twee rapportages^{1,2} van het CBS. Het CBS prognosticeert hierin dat de behoefte aan huisvesting voor arbeidsmigranten stabiel zal zijn.

2. Wie is arbeidsmigrant

Tot de immigranten worden alleen personen gerekend die als inwoner in een Nederlandse gemeente staan ingeschreven. Wie korter dan vier maanden in Nederland verblijft, is niet verplicht om zich in te schrijven. Veel tijdelijke buitenlandse werknemers worden daarom niet bij de arbeidsmigranten geteld. In september 2011 was 28 procent van alle in het buitenland geboren werknemers die bij de Belastingdienst bekend waren niet ingeschreven.

Uiteraard dient ook de groep arbeidsmigranten die zich hier niet hoeft in te schrijven wel worden gehuisvest.

¹ CBS, Bevolkingstrends 2014, Bevolkingsprognose 2014–2060: groei door migratie, Coen van Duin, Lenny Stoeldraijer, december 2014

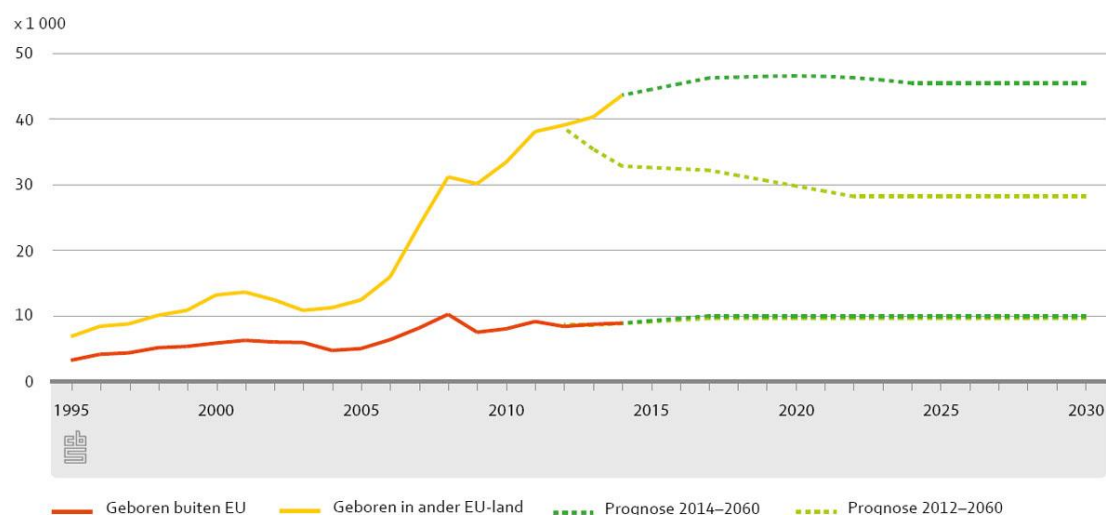
² CBS, Bevolkingstrends 2015, Bevolkingsprognose 2014–2060: veronderstellingen migratie, Coen van Duin, Lenny Stoeldraijer, Jeroen Ooijevaar, april 2015

3. Trend

De veronderstellingen voor de immigratie worden opgesteld aan de hand van migratiemotieven. Daarbij wordt een indeling van migranten naar vijf motieven gebruikt: arbeid, asiel, gezin, studie, en een kleine groep met overige motieven (waaronder au pairs en adoptiekinderen). De omvang van de arbeidsmigratie hangt samen met de vraag naar arbeid in ons land en dus met de economische conjunctuur. Daarnaast is van belang hoeveel buitenlanders toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt hebben en hoe aantrekkelijk Nederland voor ze is, wat onder meer afhangt van de loonverschillen met het thuisland.

In de jaren 1995–2004 werd de instroom gedomineerd door terugkerende staatsburgers en gezinsmigranten. Ook asielmigratie speelde een belangrijke rol. Arbeidsmigranten waren er relatief minder: jaarlijks kwamen er ongeveer 15 duizend naar ons land. Dit veranderde na de EU-uitbreiding in 2004 en het openstellen van de Nederlandse arbeidsmarkt voor burgers van nieuwe lidstaten in 2007. De afgelopen tien jaar kwamen jaarlijks gemiddeld 40 duizend arbeidsmigranten naar Nederland. In 2014 waren het er naar schatting 52 duizend, waarvan 43 duizend vanuit andere EU-lidstaten.

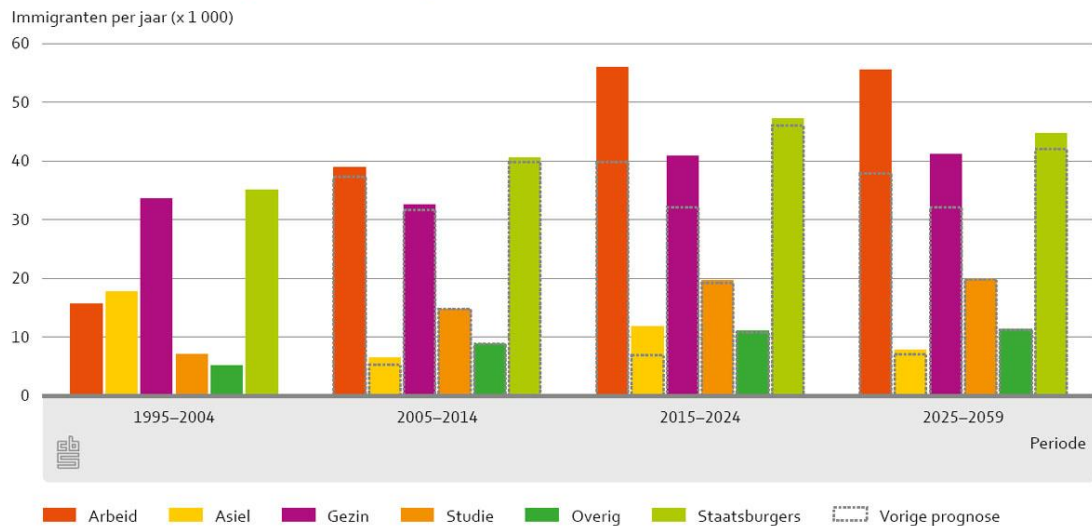
Arbeidsmigratie, waarneming/raming en prognose



In de vorige prognose uit 2012 werd uitgegaan van enige daling van de arbeidsmigratie. Voor de langere termijn werd deze daling verwacht op basis van de voorziene afname van twintigers en dertigers in de lidstaten waaruit migranten naar Nederland komen. Dit is namelijk de leeftijdsgroep waarin de meeste arbeidsmigranten vallen. Ook is de economische groei in met name Polen hoger dan in Nederland, waardoor op termijn de verschillen in loon tussen Polen en Nederland kunnen afnemen. Op korte termijn werd toen ook al een daling voorzien. De belangrijkste reden daarvoor was het openstellen van de Duitse arbeidsmarkt voor burgers van nieuwe lidstaten in de loop van 2011. Toen Nederland dat in 2007 deed, leidde dat tot een sterke toename van de arbeidsmigratie uit deze landen. Dit kwam deels doordat andere lidstaten, met name Duitsland, hun arbeidsmarkt nog gesloten hielden (CPB, 2011). Op grond hiervan werd in de prognose verondersteld dat het openstellen van de Duitse arbeidsmarkt tot een daling van de arbeidsmigratie naar Nederland zou leiden. Hoewel de immigratie vanuit met name Polen naar Duitsland in 2012 inderdaad sterk steeg,

leidde dat niet tot de verwachte daling van de instroom naar Nederland. In 2013 en 2014 is de arbeidsmigratie vanuit de EU juist verder toegenomen. De groei zit vooral bij immigranten uit Polen. Naar aanleiding hiervan zijn in de nieuwe prognose de veronderstellingen bijgesteld (Van Duin et al., 2015).

Jaarlijks aantal immigranten naar migratiemotief



Verondersteld wordt dat de huidige stijgende trend nog een aantal jaren doorzet, nog versterkt door de toenemende vraag naar arbeid. Op termijn zal de immigratie vanuit de nieuwe lidstaten naar Nederland naar verwachting wel afnemen, doordat de lonen daar stijgen en de bevolking vergrijsd, waardoor er minder potentiële immigranten zijn, en doordat het openstellen van de Duitse arbeidsmarkt op de langere termijn alsnog effect op de migratie naar Nederland kan hebben. De omvang van de daling wordt echter lager ingeschat dan bij de vorige prognose. Vanaf 2025 wordt aangenomen dat structureel 56 duizend arbeidsmigranten per jaar naar Nederland zullen komen.

De bijgestelde verwachtingen voor de arbeidsmigratie leiden ook tot hogere verwachtingen voor de gezinsmigratie.

4. Conclusie

Op basis van de recentste prognoses van Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat de landelijke behoefte aan huisvesting voor arbeidsmigranten de komende 10 jaar (= tevens de planperiode van een bestemmingsplan) stabiel blijft.